

LA CONTRAPORTADA de VALENTÍ PUIG

Una nova 'connection'

“L’ús dels fons reservats durant el període socialista i totes les ‘connections’ del poder felipista vénen a donar la raó a Maquiavel i no a Thomas More. Però és altament higiènic que, pel que fa als vincles entre política i comunitat, algú ens recordi que no tot és ficar la mà al calaix.”

El cas Otano i les contínues notícies sobre els GAL afeixuguen una situació que no és gens bona per a mantenir el joc d’equilibris i compensacions entre govern i oposició. Si entenem la democràcia com un exercici de desconfiança en el poder, l’essència del joc no és que els ciutadans puguin amb els vots donar el poder a qui sigui, sinó que l’hi puguin prendre, a qui l’exercia malament. Per això, encara és més paradoxal que el govern del PP ho tingui tot una mica fàcil i que l’oposició socialista de cada vegada ho tingui tot pitjor, amb els nous comptes de l’Expo del 1992 a la ciutat de Sevilla o el caràcter massiu de les comissions de l’AVE.

Només hi feia falta la gairebé exòtica Pamplona *connection*. Alguna vegada la literatura encerta el pronòstic de la realitat i qui vulgui veure quin ha pogut arribar a ser l’estil de vida rutilant dels beneficiats –peixos grossos i peiximinuti– per la fabulosa dinastia política que va de Luis Roldán a Javier Otano pot llegir una novel·la magnífica de Miguel Sánchez-Ostiz, *Un infierno en el jardín*. Quan hi posava punt final, pel març de 1995, Sánchez-Ostiz ja ho havia previst gairebé tot. L’escriptor havia fugit de la ciutat per trobar la casa ideal i de cop i volta es troba enrevoltat d’una colònia de xalets adossats, nou paisatge de la nova classe o potser picaresca de sempre. Em consta que l’amic Miguel Sánchez-Ostiz una vegada més ha tornat a canviar de casa, lluny de *parvenus*, nous rics i simples lladregots.

Sense fer referència a comptes bancaris a Suïssa, el senador Joan Rigol fa una reflexió ben encertada en el seu nou llibre *Política i comunitat*, segons dues distintes vies d’entesa de la política que provenen de Maquiavel i de Thomas More. Maquiavel diu que el príncep ha d’aparèixer amb una gran bondat davant la gent. Però, si en un moment donat

li trontolla el poder, cal que exerceixi la duresa i totes les virtuts i defectes per conservar-lo, perquè el seu poder ho justifica. En canvi, Thomas More diu que, quan el rei és acceptat per la gent, ha de continuar al seu servei; però que ha de dimitir, si veu que la gent el rebutja. Si no recordo malament, More anà a parar a mans del botxí.

Hi ha dos grans eixos –diu Rigol– sobre els quals es fonamenta el sentit del poder. Per una banda, l’aspiració de poder és fruit del desig que tenen determinades persones de sentir-se protagonistes i executores de la voluntat col·lectiva. Per una altra banda, el sentit del poder també és l’intent d’oferir raonabilitat en les administracions i en la direcció en què s’ha d’anar conduint la comunitat. És intentar de “justificar la política en tant que fonamenta les aptituds, no per tenir el poder, sinó per construir una comunitat de persones en el marc d’una societat determinada”.

El senador Rigol es nega a acceptar que l’home sigui un llop per a l’home: creu, ben al contrari, que l’home és un déu per a l’home. Ja fa bé de triar Spinoza i no Hobbes, però la realitat de vegades és molt hobbesiana. L’ús dels fons reservats durant el període socialista i totes les *connections* del poder felipista vénen a donar la raó a Maquiavel i no a Thomas More. Però és altament higiènic que, pel que fa als vincles entre política i comunitat, algú ens recordi adesiara que no tot és ficar la mà al calaix.